

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

פד.

עין משפט
נר מצוה

פ' א מ"י פ"י מהל' ק"פ
הלכה ט:
פ"ב ב מ"י שס הל' י:
פ"ח ג מ"י שס הלכה א:
פ"ט ד מ"י שס והל' יא:

לעזי רעש"י

טיברו"ס [טינרומ"ש].
סחוסים.
אשפרלו"ן [אישפלדו"ן].
עצם השכם.

מוסף תוספו

א. בעי ר' יוחנן תרתי ד...
 מוס' שאנן. ב. דאי לאו
 הכי אכתי תיקשי ליה
 ברייתא. שס. ג. ויש להם
 יותר שס"ד. משמע
 לפי הירושלמי דבכל
 מקום אויל בתר השתא בר
 מגבי פסח דכתיב קרא.
 מוס' חולין עז. ד"ה אל.
 ה. ולפי הירושלמי אית לן
 לפרש דהא דקאמר בתר
 בסוף דאזינו לא מסבא
 אלא מקרא. מוס' שאנן.

רבינו חנוך

אכל נפש שאע"פ שהוא באוורח שמחה ואינה מצוה דוחה יט טוב. מלה נאע"פ שהיא שלא בזמנה מצוה אינה שנכרתו עליה בריבות דוחייט ואינו דין אם לא ימול, אינו דין שהיה יט טוב. ת"ל ברוך ולא מילה שלא בזמנה. ואם מילה שהיא מצוה והמטבטל לגמרי נעשה כרת. ולא עוד אלא שהיא מצוה שנכרתו עליה שלש עשרה בריבות אינה דוחה יט טוב, כל שיש לה נשוא יתיר שלא ידחה יט טוב אנפלו ביטול לגמרי אינו ענין כרת. כרת אלא פיק' ליה מהאי דכתיב ביו"ט שבתון אל תעשה מלאכה, ומצאנו ביו"ט עשה שבת ונמצא אל תעשה כמשמעו, ואין עשה דוחה אל תעשה ורשע.

מחנה כל האנאל שבו
הגדול יאכל בגיו הרש
האנאל הנכנסים והחסוסים
כו, וכו' כל מי שאינו
נאכל בשור הגדול אינו
נאכל בגיו חור, והיו
ראשי כנפים והחסוסים
האנאל נאכלים בשור הגדול
שהן כעצמות ובגדי ההר
נאכלין, ופירש רבא ואמר
הוא קאמר כל הנאכל בשור
הגדול שלוח יאכל צלי
בגיו חור, ומהו חור?
כנפים וחסוסין. ונתי
חותה דרבא כל הנאכל
בשור הגדול בשלא קו
ועיניו הרכין נידונין
כבשר. אימור גיזי שסוף
לקשות? וי' ויחנא רבן
נגנין עליהן כפסח דרבן
השתא אוליונין, ושתא רבן
הן וכושרן דר', ורש לקיש
פליה עליה ומותבי עלה
ממתי, ושני ליה הכי טע
הוא ראשי כנפים והחסוסין
הואלו ומתאכלי בשור
הגדול בשלא קו, והוא חור
לגידים שסוף לקשות,
הוא נמי מתאכל בשור
הגדול בשלא קו. רמי ל'
רבנן קמה דר' אבהו.
מ' אמר ר' יחנא גיזי
הרכין שסוף לקשות
נגנין עליהן כפסח, אלמא
כפסח ומתאכלי השתא רבן
השתא אוליונין וכושר גיזי
הוא ונתי מניה ר' לקיש
הוא ויחנא עור הראש של

וְלֹא מִלֵּדָה שְׁלֹא בּוֹמֶנָה דַּתֵּיָא בְּ"ו. פִּירֵשׁ בְּקוּי' וּמָה זָרַעַת שְׂדוּחָה אֶת הַעֲבֻדָּה וְעֲבֻדָּה דְּחוּחָה אֶת הַשְּׁבִת וְקִשְׁתָּה דְּרִבָּא לִית לֵיהּ הֵא"י ק"ו ב'פ' ר' אֲלִיעֶזֶר דְּמִילָה (שְׁבִת קֶלֶב): דְּקִסְכָּר דְּרַחֲמֵי זָרַעַת דְּחוּחָה עֲבֻדָּה לֹא מִשּׁוּם חֻמְרָא דְּזָרַעַת אֲלָא מִשּׁוּם דְּבִקְשָׁא דְּלֹא חֲזוּ וְרַחֲמֵי פ"י ק"ו וּמָה אוֹכֵל נֶשֶׁךְ שְׁלֹא

נכרתו עליו י"ג צרימות דוחה י"ט כ'
ויש להשיב מה לאכול נפש שכן מזה
עוברת שלמחר לא יהיה מזה עליה
ואומר ר"י דאיכא למיעבד ק"ו מנדרים
וגדלות דחור י"ט אע"פ שלא נכרתו
עליהן י"ג צרימות ואכר רבא לקריצין
צ"ט וליכא למיפטר לא דנדרים
וגדלות שכן לורך גבזה דפרצין צפ'
ר' אליעזר דמילה (שם דף קל"א) מה
לעומר ושמי הלחם כו' דלא חובה
יניה ואפילו חטאות ואשמות לא
מיקרו לורך גבזה כיון דאי לא דחטא
לא בעו לא חטאוייהו וגרסא דרבא ואל
ליה לא דרז אשי ד"ט עשה ואל
מעשה ולהכי אינטיריך ק"ו דאי לא
ק"ו לא הוה לריך למיסר וכן משמע
צפ"ק דבילה (דף ע"ה) דפרצין גבי אפר
כיה מוכן לדאי כו' סוף סוף י"ט
עשה הוא ואין עשה דוחה לא מעשה
ועשה אלס אמר רבא כו' משמע
דרבא חלל ליה ד"ט עשה הוא ושתא
לבו לא אינטיריך לשמיך קדשים
אלס על מילה דאיכא ק"ו אמר רבא
פרק י' (אס לא הביא) (דף קל"ג) וגמרא
מיימי לה הכא אשריפת קדשים
דממילא ממעטי ורב אשי לא קאי
למפילג אדרבא אלס מילתא דנפשה
קאמר ואקדשם קאי ואפילו אמילה
דאשמת צדס לא הביא דלית ליה
קל וחומר: ג'רדין שסופן דהקשות.
פי' בקו' גדיי צואר ואין גראה לריב"א
דהא משמע דהשתא הם רכים כבשר
לגמרי ואפי' ר"ל לא פסיל להו אלס
משום כסוף ועליל קאמר אלס פשיטא
בגדיי צואר משמע שסר גרילין להיות
ונחר ואין ראוין לשכל כמו עצמות
אלס גראה דהיינו גדיי שדרה וגדיים
הרכים דהתיי בצרימתא איירי בגדיי

רבי יוחנן הגבי דריש
 גני שבלשון יחיד אני
 השובר את העצם
 לוקה ארבעים ^ט אבל
 בר בטמא אינו לוקה
 שלמא מותר במהור
 ממנו עד בקר והגותר
 הכתוב ליתן עשה
 שאין לוקה דברי רבי
 לא מן השם הוא זה
 לאו שאין בו מעשה
 בר בטמא מגלן דאמר
 ו' בו בכשר ולא
 תשברו בו בו בכשר
 בית אחד יאכל ועצם
 יאוי לאכילה יש בו
 אין ראוי לאכילה אין
 אי בינייהו א"ר ירמיה
 יא בינייהו למ"ד כשר
 האי

הדר ביה ר' יוחנן. פירוש מהך לשמעתיך לנכוחה בפרק בהמה
יהיה כשנרמק מיקשי לנפשיה דקאשר גבי פסח צמר כסוף אזלינן והתם
בזר הכהן ממדינן וריב"א אומר דנדרושלמי פירך דר"ל חר"ל
הראש של עגל הרך אזיל צמר דהשתא והכא הוי גייר הכמוז :

היתה

עגל ה' ה' מהו שיטמא, ואמר ל'ה' אינו מטמא, דאלמא בתר בטוף אולנין. אמר ל'ה' ר' א
לכלום אכילתו להפסד הולכת שאינו מתעסק בטהרה כאלה ר'ה'. בפירושו הדר ר' יוחנן ואמר
לשאלתו כי יהודה איש בבלים מר' יעקב הם ומפורש ב'ה' העור והרוטב כי אמר לו ר' רבי
דגור, וזבא הכותב כ', לר' יהודה כדאית ל'ה' יעקב כדאית ל'ה' אל. אמר שוכר העור
דלא לאכילתו יש לו בשבית עצם. ואמרנין מכדי תרתייהו אמרי דלא קאי מ' בנייהו. וחל'ה

וְיִשְׂרָאֵל מִלֵּילָה שְׁלֵלָה בִּזְמַנָּה. דְּלֵיל לֹא מִמַּעַט קָרָא אֲתִילָה בְּק"ו לְדוֹחָה וּמָה

דשלא בזמנה היא כגון גר שנחגגיר וקטן שנאכל אציו ועבר זמנה נהויה לתומר. וזבי שריפת פסול קדשים נמי כמילה שלא בזמנה דאפשר לשהויה דמי: שבתון דיום טוב עשה הוא. דמשמע שבות והוא ליה י"ט עשה ולא מתעשה: **מיתני** כל הנאכל בשור הגדול כו'. שצדק הוקשה כל מה שעמד להקשות זו: יאכל בגדי הרך. רצוי לאכילה בפסח בן שנה ימים נאכל מה שאין נאכל בשור הגדול אין נמנין עליו בפסח אע"פ שעכשיו כך הוא ועמד להקשות בסופו: ורשאי כנפים והסחוסים: שקורין טיברוס שבראש קף הכתף אשפרלוין והסחוסין שאר הסחוס שבו כגון מנחן האוזן והסחוסין החזה והללעות הקטנות שבצוץ השדרה: **גמ'** ויא"ף אף ראשי כנפים והסחוסין. הואיל ובשור הגדול גופיה מתאכלו בשליקה ביטול יתר: **ומה** הן קטני וכלי קאמר כל הנאכל בשור הגדול בשליקה יאכל בגדי הרך וכלי ומה הן ראשי כנפים והסחוסין:

גידים שסופן להקשות. גידי זואר
ובגדי וטלה הן רכים אבל אם היה
מזוקקין סופן להיות קשים: ר' יוחנן
אומר כו'. וגידים הרכין דקתני בזה
בברייתא נדונין כבשר לר' יוחנן
משמע ל' דרכין השתא ולרש' לקש
משמע ליה בשאר גידים דרכין לעולם:
הני אין. דס"ד מדפריש מה הן
דוקא קאמר: הני מ"ע. פירושא הוא
ומסקנא דתירוצא: עגל סדך. מפרש
בטבור והרטובי כל זמן שיונק ועוד
רשאו דך מולגין אותו ונאכל עמו:
מהו שיעמא. טומאת אוכלין בשר
השתא אוליין ומטמא או בשר בסוף
אוליין ואינו מטמא: לא השתא
למה שהוא טומא אם חטין אם פסולת:
הא דרבי זבי ר' יוחנן. מהא דגדין
שסופן להקשות כדלמך בשיליה בהמה
המקשה (חולין עו). ופשיטין לה מהא
דהעור והרטוב דמי פשיט ליה רבי
יוחנן עור דהיה אין מטמא ואותביה
ריש לקיש ממתיב: העור והרטוב
דקתני אילו שיעוריהם כבשרן עור
הרשש של עגל סדך אלמא דבשר
השתא אוליין וא"ל רבי יוחנן אל
תקניטי באותה משנה שזלשון יחיד
אני שונה אותה אלמא מעיקרא הוה
סמיך ר' יוחנן עליה עוליג בגדין
שסופן להקשות ואידכר דיחידהא היא
והדר ציה: בבתנא אלא המותר
בטבור. אפילו בטבור הוה שער בטמא
אינו לוקא (ה) המותר משום לא תותירו
ולא שער בטמא משום לא תשברו
וטעמא מפרש בגמרא: גמ' לא תשברו
כו'. כל לאו שנימק לעשה אין לוקין
ועלוי דמשמע זו היא תקנתא אם תעבור
על הלאו עשה זאת והיכלל ועוד דלא דמי
ללאו דחסימה שהמלקות נסמך לו:

ושייך למיזל זהו צתר צסוק כיון דצגדי וטולה הם רכים לעולם: דה

לאר שאין בו מעשה. ישנ לו ולא אכל ומלאו נעשה נותר (חז"ל יא).

מסורת הש"ס

(א) חולין דף ע"ב: (ב) חולין
דף קכב: (ג) יומא מו.
סוכה נד. ע"ש פסיפ'
יבמות מנב: (ד) חולין
ע"ד דף ע"ב: (ה) קדף.
(ו) לעיל דף פה. שבוש
ג: (ז) נמוס ח"א. (ח) סנהדרין
דף סה. שבוש ח"א: ג.
מנזח מ"ד דף ד: חולין
דף פב: (י) דף קא. קמא:
תמורה דף ד: (יא) [לעיל
ע"ש ח"א] (יב) [חולין קכב.
דברסרסר] (יג) [ל"ג
ר' אליעזר].

תורה אור השלם

1. אך בהמשך עשר יום
לחש' השביעי באספכם
את תבואת הארץ שחגגו
חג' ז' שבועת ימים
ביום הראשון שבתון
וביום השמיני שבתון;
ויקרא כל לט

2. ולא תותירו ממנו עד
בקר והותר ממנו עד
בקר כַּאֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ:

שמות י"ב

3. בבית אחד יֵאָכֵל לֹא
תוציא מן הבית מן
הקֹרֶךְ הוֹצֵא וְעֵצָא לֹא
תִּשְׂרֹבוּ בָּהֶן; שְׁמוֹת י"ו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אצל המותיר וכו' אינו לוקה לא המותיר:

מוסף רש"י

[illegible]

עליה והתנן אלו שעורותיה
אני שונה אותה. **מתני'** א
ופשטינן לה מהא דת"ר ו